

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.6. Concio fiat in templo magni Domini habitaculo, qui solus perfectè potest in voluntate libera operari: licet aliquando congruè in locis publicis concio habeatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

§ 6. Concio fuit in templo magni Domini habituculo, qui solus perfecte potest in voluntate libera operari; licet aliquando congruē in locū publicū concio habeatur.

Admirandum est hoc Dei epithetum, quo à Salomone cognominatur. *Dominus magnum*. Qui fecutus fuit in hoc patrem suum regum prophetam; qui hoc eum vocabulo prænominari: *Deus magnus Dominus*. Hoc Deo nomen propriè conuenit, esse magnum Dominum, & viuum cōrūm, quo maxime eius magnitudo declaratur, & diuina illi conuenit proprieate: hoc est non quia Dñs est ter, & elementorum, cōclorum, lōis, Lūs, siderum, sed ea potissimum ratione, qua Dominus est cordis humani & liberis, eius motuum, imo cūlde libertatis.

I. ac voluntatis libere & rationalis. Hoc dominum proprium est, solumque conuenit Deo: non ea libera enim hoc gaudent, nec gaudent posunt supremū dominiū. mi terra Monachus, nec inferni demones, nec cōclorum Angeli, nec aliqua creatura, quantilibet potestate supereminent liberaliter potest penetrare voluntatem, nec manū mittere, ut efficaciter cohibeat, quatenus de illa agat, prout sibi placuerit.

II. Ad trutinam reuorat D. Ambros. litteras, quas magnus ille Monachus Alexander Magnus Reges scripsit philosopho Gymnosophista Indorum nomine Calano quem vt viuum de Gentilium lāgauantibus non comparandis effert laudibus: illaque citat Plutarchus in vita Alexandri Magni. Cum Alexander Magnus tanti vii notitiam habuisset, excoauit eum in Graciā ad obficiū, quium suūmū, illique vt famularetur. Respondit

D. AM. I. 2. FP. 7. To. 5. illi philosophus: vili me habes, dum me aceris in Graciā, si tibi persuaseris, quod eo vlique me coges, vt quod nolim, hoc faciam. Quia me laude dignum Graciā petere possum, si possum cogere, quid nolo. Deinde epitolam illi scribit in

Calani philosophi sciam ēferre Indorum philosophi. Corpora transverses de loco ad locum; animis non magis coges facere, quod noloni, quam suā & ligna vocem emittere: maximum ignis viuentibus corporibus doloris rem gigni, & corruptionem: super hanc nos sumus, viui enim exsurimus: non est Rex atque Princeps, qui extorquent a nobis facere, quod non possimus. Et. Hoc dixit, hoc scripsit, (vel habet Ambros.) ille philosophus, & tanquam sapientissimum dictum ab omnibus celebratur.

Præclarā verba, sed verba. Sed hec operiosus Evangelici nostri confirmant invictissimi Martires centa quos supremi licet orbis Monachae totam suam exercuerint potentiam viresque impenderint, corpora quidem cruciate posuerunt, diluvare, exurete, devino ad alteram trahere carcera pro impia sua voluntate, non hoc tamē potuerunt. Vt vel atomum in eorum libera voluntate operarentur: quantō siquicunque diuina felicitat grata (soborante) duxerit increfēbat violentia tyrannorum, tanto Martyrum animus præparatus esse conflantior.

Noratu digna (cum Diu Ambroſio) sunt illa: IV. la Philoſophi Calani verba: *Nos visa exsurimus*, neque eſt Rex aut Princeps, qui extorquet, verba nobis facere, quod non possumus. Verum haec opere virtus verba non processerunt, sed operibus haec martyris impluerunt Martyres nobilissimi, quibus animi sui rōbur prepalam testati sunt, quod Philoſophis & Indorum Gymnosophistis palmam eripiuerunt. Et ut nostra cum Indorum Gymnosophistis conseruamus, quod ille verbi gloriamus eſt, To. 5. Sandus Laurentius factis probuit, ut viuuus exsureretur, & flammis superbes diceret: *versa & manduca*. Quid efficit portentum illud immunitatis Valerianus in nobilissimo illo Levita Laurentio, ut eius vim inferret voluntati: subiecto datum est ei corpus ignibus: stetit attamen voluntas eius ita inflexibilis, vt verba, quibus expirauit, apprimē contrefiantur: iam ex una parte flamma corpus exedit in alteram convertit carnifex, vt ex integro astarum infatibus tua seinas depascatur. Idem liquet in fortissimis illis Machabaeis adolescentibus: cum enim tam horribilis illos Rex imp̄fissimus cruciatis ab suā alliere conaret voluntatem, vt audito solo terrent, ignium, farraginum, olla rum, cultorum, gladiorum tortis crudelissima, semper iniūciam cordis sui manifestarunt nobilitatem, & voluntatem nulli creatarē poterati subjeicendam.

Nec de his tam gloriām cum D. Ambroſio, quos natura viros edidit fortiores, sed V. pullas preferimus teneras, adolescentiores, matuta fragiles, contra quas licet tota minar creatura mire compitari immanitas, nec pusilio quidem eorum conflantem valui dimolare voluntatem. virgines. Quid Theclam, quid Agnem, quid Pelagiam longe quārū? que tanquam nobilis vita lumina pullantes, ad mortem quasi ad immortalitatem fibillauerunt. Inter leones virgo exultauit, & prodeūtes bestiā exspectauit irrepida. Pro meritis expendit, ut nobilissimā, ita purissimā virginis elegie.

VI.
Deus
solus
cordis
nostris
Domini
nus.
» non euincendam animi voluntatem : quæ gigantibus ac tortoribus circumdata iam tormentis
examinanda , fertido ac imperio- ore sic ait:
» Volens morior: libertatem nemo nosferet, nemo captiuam videlicet libertatem fidem , quod ferum est, hic
manebit nullus in usus debetum. En tibi (digitu
monstrat D. Ambros.) voluntatis libertatem al
» fertum operibus, melius quam in anibus Calani
Philosophi decimationibus: hidnum enim ar
bitror nullam cretam esse potentiam , que domini
num ac potestatem in cot hominis libertum
ac voluntatem exerceat satis Deus est, quem
Dominum eius credimus absolutum , qui ut talis
ageret potest de illa , & cum illa, totum, quant
um, & qua ratione placuerit, item efficaciter
illam mouere, eam praderminando (modus
L. 1. sent. 4. Hann. d. 47. a.)

Hoc est loquendi Doctoris Angelici qui mate
riam hanc eminenter penetrat) & vt prima cau
baldum, ita tamen ut nec in minimo ei: s
deroget libertati, aut viliam inferat vim volun
tati.

VII.
Vnde pro & spartius hoc tibi demonstro. Tanto clarior est
betur do- Domini alius magis tudo, quanto illustrior
minij pta est eorum, in quæ dominatur, excellētia. No
clementia. Nobilior Dominus est, qui potestatem habet in oves
& boues, quan illi qui in pullos & gallinas. Il
lustrier ille, qui tori, licet vni, pte est ciuitati
quam illi qui domi rusticæ pauperculæ. Emi
nentior ille, qui integrum possidet Provinciam,
quam illi, qui vim solummodo imperat ciuitati. Hic
omnes precurset qui dominaretur æti, cœlo, stellis, soli, luna, ac eius influentijs, eos
qui cunctis etiam terra pollerent dominij. Quid est, obsecro, supremum in natura om
nium, quæ Dens creauit, & create potest libertas
voluntas creaturae rationalis. Et ratio ea est quia
tanto quid est excellētia, quanto est Domino
notto Deoque similius. Illi vero in cœta natura,
nihil ipsa libertate potest adseri similius:
clementia quia cum illa hominem creavit, dictus

L. 2. de Or- est & dicitur homo ad Dei imaginem & simili
tudinem creatus esse, sicut ex doctrina D. Da
masceui probat Theologus Princeps D. Thom.
x. 2. in prime pro
logi.

VIII. non efficere, vt hoc, quod uolit, velit, vt euident
Cor homi ter probat prefatus Doctor Angelicus. In omni
nis omnium creatura que sub sole mundi vanitatis occupatur
creatura (credit D. Bernard.) nihil humanæ corde subli
tu: obli
mis, nihil nobilis, nihil D. similius reperitur.
hissimum. Vnde maxima Dominij celsitudo , quam Deus

in omnem habet naturam, ea est, quam possidet D. Bern
in liberam voluntatem, quia absque eo quod il. L. Medit.
lam defrui, vel punctum sine atomum de eis. C. 7.
adimas libertate, operatur in ea totum & totali
ter, quomodo, & quando, coque modo quo lib
erter, non solum vim non inferendo eius libert
tati, sed infiper illam perficiendo: est itaque
hoc grande dominium, & hic est Dominus ille
magis, qui hoc dominio gloriatur.

Hac de causa, vt notat SS. Partes nūquā
se Deus Dominus vocat, quando creant mun
dum, donec creasset hominem libero prædictum
arbitrio; & idcirco cant David: Deus magnus
Dominus, & Rex magnus, super omnes Deo: IX.
Quamvis igitur magni fuerint Reges, magni
que Domini, atamen eorum regna ac Domina Nullus
per terram longe latè extenta describuntur: potest in
porto sicut Eleganter probat Doctor Angelicus corde ho
nullus eorum, atamen exsistit aut in creaturis exi, minis
tari potest, cuius Dominiu[m] pertingat, aut eo perat,
vñque possit pertungere, vt operari posset, mone. 1. 2. 3. 9. Ab
vere, determinate efficaciter liberam hominis & q. 10. a.
voluntatem. Esse potuerunt, (non abnuo) Do. 4.
min, & operari pro bona voluntate in bonis
temporalibus, in corporibus, verum in volun
tate præter Deum fides docet, pesse nemini
nem.

Ex his innotescet tibi loquendi formula: qua
re Deus seipsum inscribat cordis Dominum: Deus co
Deus cordis mei: Psallit David, & Moys: Domi
nus Spirituum omnis carnis: Dominos inuenias in Domi
nultos carnis, corporis, facultatum, atamen nus.
animæ libertæ, voluntatis libertæ, cordis liberi, Ps. 72. 26.
Deus solus agnoscitur. Similiter intelligitur, Num. 27.
quod ipsi Deus per vatem loquitur Hieremiam: 16.
nam solatus eos, quos in Babyloni capinos
abducabant, illis promittit sua beneficia: Dabo Hier. 24. 7
eis cor, vt sciam me, quia ego sum Dominus. Eu
rum illuminabo corda, & in illis operabor: quia
ego filius Dominus sum: qui plenus super cor
da posideo dominium. Hoc est esse Dominum
magnum, eminentem, supremum, quia per hoc
Dominus est supremi omnium eorum, quia crea
ta sunt, creatique possunt. Et hæc est suprema
gloria, & maxima Dei præcélentia: Omnes pec
caverunt, & egent gloria Dei, inquit Apolitus, Rom. 3. 23.
Au melius non dixerit: egent diuina eius gla
ria? Nequaque, Quæ est gloria Dei? In Quæ glo
rio quo diuinæ consitit præcellentia potestatis, & riâ Dei
domini super omnes terrarum Dominos? In egant
mouendo efficaciter voluntatem liberam, illi Peccato
confermando in omnibus & per omnia suæ fa
ctæ libertatis: infiper in eo quod voluntas quan
tumvis

tumus libera, non posse, si sit in peccato, seip-
sam efficaciter mouere, ut illud desferat, ab co-
que conuersa refugat, si Dei ipse sui precel-
lentia domini ac potestatis illam non moueat.
Hoc est gloria Dei qua peccator indiget. Et li-
quid patet in ipso Paulo qui dum proficisci-
tur, adhuc Saulus, in Christum vt leo rugens
totus malitia sua furjs agitatus vt Christianos
periequeretur, eius liberat voluntati Christi
manus imponit, & illam non cogens, non vim
adserens, ita in oppositum retroque, & torquet,
& subiicit vellit dicat: Domine quid me vis fac-
ere? Hinc exponit D. Ambros. illud, quod Vida
D. Iohannes in Apocalypsi, non per Dominum
hunc in vestimento sio scriptum circumferte:
*Ap. 19.16. Rex regum & Dominus dominianus: Quia hu-
ius Domini vestis, qua induitur, homines sunt.*
*Isa. 49.18. Vnde ego dico Dominus, quia his omnes, velut
ornamento vestieris. Eius principale regnum ac
dominium in hoc declaratur, vt Dominus sit
hominem liberorum, eorumque voluntatum li-
berarum.*

*Cap. 16 XII. Hinc conclude, quam vetè dixerit ac docevit
magnum ille philosophus, & maior Theologus Angelicus doctor noster D. Thom. (val-
tam̄ ro-
ga, sed
euia cor
mot-
vet,
4.2. locis
ilia.)
Aperi no-
pollet.
*Gal. 1.15. Cum autem placuit ei, qui me segregauit &c. Et alio lo-
co verba que ponderat D. Thom. Ipse est qui o-
peratur in vobis & velle, & perficere, de quibus
lauius inferius. Itaque quod praedicator operetur
in auditoribus, efficaciter eorum illuminet intel-
lectum quatenus diuina capiant mysteria, volun-
tatem inflammet ut malum excreverit, & bo-
num diligatur, principaliter pendet a conuersu &
favore illius magni Domini: ipse namque est
Biron. Bayr. de Lanuza, Tom. III.**

qui efficaciter operatur, qua ratione, quo tem-
pore, quo modo libenter in intellectu & volun-
tate. Q[uo]d circa quantumlibet praedicator, & si Dei con-
cum Salomon de sapientia, cum Cicrone & cursu es
Demosthenes de eloquentia, quinmo cum ipso iecclasi-
D. Paulo de verborum concinnitate deceret, rius ad
dicat, declare, exhorte, se fagiet, mirabilia cordis
proficer, & verbis operetur exterius, nihil pro motione
scire, nihil effici, nisi Deus interius in corde
operetur efficaciter, illud emollients, itaque com-
mouens diuinam gratiam, coelestisque luce mirabiliter
& subiecti velli dicat: Domine quid me vis fac-
ere?

Hoc ipse Deus dixit Iob vi testatur D. Greg.
*Quis dedit vehementissimo imbi cursum, & viam Lib. 29.
sonans tonitus, & plueret sapex terram absque More, c. 15.
homine in deserto, &c. ut impleras iniuriam, & de Iob. 38. 25
solatam, & produceret herbas videntes? Expendo XIV.
verbum illud: cursum, quod significat: quis de-
dit vehementissimo imbi cursum, quem nubes tur simi-
dimunt, & decidat, ut terram penetret ari-
litudine clam & inclemam, totam cinctricam seu ateno-
pluvi-
fam, illaque producat flores, herbas, que alcen-
dant & crescent in arundines, spiculaque profe-
rant, frumento fecundissimas? Potest etenim
nubes pluviam effundere, terraque madeface-
re superficiem, verum quod eam perudat, fec-
undat, eique incorporetur, fructusque proger-
mingat: hoc nubes minime facit, ipsa namque
demittens aquas, nihil potest ultra, sed hoc
Deus perficit, qui in terra visceribus operatur,
& ingressum aquæ ad telluris intima diluxit.
Hanc meaphoram, ut diximus, imitatus est
Apostolus: *Negue que plantas si aliquid, neque quis 1. Cor. 3. 7
rigat, &c. Et eo sensu illud interpretatur D. Aug. 4. Aug.*
*Fornicatus, ut operari possimus planare & rigare Tra. 29. in
re, sed Dei ob incrementum dare. Et ipse D. Gre. Ioannem.
pot. perpendit illa ciuilem Apostoli verba: O. Tom. 9.
ratione instante vigilantes in ea in gloriarum actio-
ne, orantes simul & pro nobis ut Deus aperiat o-
culum Ewang. iij ad loquendam mysterium Christi.*
*Apertis Deus omnibus verbo Dei, ut cor perudat,
intellectum illuminet, atrahat moueaturque
voluntatem. Ipse etenim est, qui clavem huius
habet propugnaculi: *Saulus & verus, qui habet
clavis David, qui aperi, & nemo clausit, claudit & Apoc. 3. 7
nemo aperi. Prædicare potest Moysæ verbi ac
miraculis: si vero Deus clavem non apponat, si
cor non aperiatur, clausum remanebit, ita ut nec
gutta quidem illius pluviae illi d penetreret. Clau-
det oculos vestros, aut per Il. Jam: & per ipsum Isa. 29. 16
Moysæ: *Vos videtis uniuersa signa, & portentum Deut. 29.
14, & non dadi vobis Dominus cor intelligentem,
& oculos videmer, &c. Hinc est, quod docente****

Y D. Aug.

XV. D. August. Concionator iam praedicaturus, p[re]dicato[re]s recurrete debet ad Deum, orando, illumque rogando, ut verbis, que exterius ipse auribus interget audientium, suam superadat iungatque gratiam, quae in corde intus operetur. *Ad Deum* l[et]er[em] animam sicutem ut erit quod bibitur vel quod impluerit fundat. *Gum enim de una Confess. c. 12. 5. & 10.* quibus re multa sunt, que dicuntur, & multi modi, quibus dicuntur, aliis qui hoc scimus quis n[on]uit, quod ad pr[ea]dictum tempus, vel nobis dicere, vel per nos expedit audiri, nisi qui corda omnium videt. Et qui facit ut quid oportet, & quemadmodum oportet dicatur a nobis nisi in causa nostra iudicemus nos, & sermones nostri.

Ester. 14. 13. Deinde resoluti petitionem, Sanctissimam Esther, que Regi Ahasuero locutura, eusque eorū efficacius permotura primo Deum in oratione confundit. *Oret concionator, ut Deus sermonum bonum det in eius sciam, regina oravit Esther* pro sua genit[er]e tempore a salute, locutura apud Regem, ut in ore eius sermonem congruentem daret: quanto magis orare debet, ut tale munus accipiat, qui pro eterna humani salutis in verbo & doctrina laborat? Verba sibi Estheris assumunt: *Da misericordiam Domine, Rex deorum & uniuersae potestatis*, tribue sermonem compositum in ore meo in confessio[n]e leonis, & transfer cor illius. Petpendit patiens, quod iuxta Rhetorica regulas ac instituta tua pretendere conatur debet Ecclesiastes. *D. Avg. 2. Tom. 3.* Docere, delectare, & flettere. *Docere necessitas est, delectare suauitatis, flettere victoria.* Tu iudica num ad illuc referendam de voluntate victoriā, illamque fletendam sit Dei gratia fatusque necessarius.

Ideo requiritur, ut Orator feruenter oret, diuinam postulat duplex gratiam: & multo magis eam rogare debet, & hanc praetendimus, quando in prologo concionis 5 punctis S; gratiam imploramus: & hic mos pius est, ab initio nascentis Ecclesie salubriter introductus ut probauimus ex D. Chrysostomo, & nunc persenerat, dum eam per intercessionem Beatissima virginis depetcamus. Si ergo ut suum habeat effectum praedicatio, pari manu adesse debent Deus ac praedicator, iustum est ut praedicatione in templo fiat, vbi singulariter Deus assilit (inquit D. Chrysostomus) & particuliari residenzia presentia, vbi, inquam, sua communicari dona copiosius & in cordibus operatur efficacius. Ad concionum auditionem confluere ad Ecclesiam: in qua & aures praedicatori, & cor Deo dare ad labores. Hec est, ita haec est optima dispositio tibi necessaria, ut tibi praedicatione sit emolu-

mento. Quinimo hinc exire quod parvum vel nullum referant hodie fructum praedicatores, cum tantu[m] sit, & tanta loquendi facultate praetulsi: quia accusis aures tantum praedicatorum datur, sed eorū non aduersi quod Deus consigne, ut in eo operetur, immo potius illud fortis omittit ut in bonis tuis, tu in ea cui inuidias afficiet, ut in tua præfessione ambiolias prius confusus fumus.

Ex dictis omnibus fit illa conclusio ex equitate requiri, ut quedam sint loca particularia, sancta, dedicata, in quibus Dei verbum propagantur, & talia constat antiquo fuisse tempore: quia communiter conciones habeabant tantum in templo & in synagogis, quae ad hoc singulariter erigebantur & ad decantandas Dei laudes, psalmos, sacraeque canticas. Intupet & ipso Christus omnis doctrina ecclesie instrutor, ita vulgariter in locis illis predicabat, ut Sacerdoti de doctrina sua eum interroganti, respondet: Ego semper docui in Synagoga, & in tem. Iohann. 18. glo, quo omnes Iudei conuenient. Porro non ideo 20. seprobandum, si quandoque conciones in locis X. publicis, forsique habeantur, obstant scilicet Litterarum particularium Prelatorum aut Iuniorum Pontificis facultate. Primum: quia multi peccatores tales sunt, alijs in ore nedum Dei verbum audire non querant, sed eis praedicatorum ab illo refugiant, idcirco conuenient est, eare, ut Dei verbum ad illos acedat, illos invitetur, eorumque portas, vel munitè ingrediatur, ut dividimus, quando de fraternali correptione egimus. Sic Deus Hierusalem praepicit, ut ad loca publica foraque frequentiora verbi Hierusalem Dei verbum propinquius accederet. *Hac dicit Dominus ad me: Vade & sis in porta filiorum populi,* 19. per quam ingressum Reges Iuda, & egredium, in curris partis Hierusalem, & dices ad eos: *Audite verbum Domini Reges Iuda & omnis Iuda, cumque habitatores Hierusalem, qui ingressum per portas istas:* *Hec dicit Dominus, &c.* Idem expedit D. Hieron. notans hoc ita familiare fuisse prophetis, ut ipsi peccatores quererent illis praedicaturi, ut frequentius praedicatorum docerent populum in locis publicis, ubi tribunalia decretia erant, unde dicebantur, illosque vocat per prophetam Amos: *Corripentes Amos, in porta, dum ait: Odo habuerunt corripentem in porta: quia sicut D. Hieron. ibidem & D. L. 21. Gregor. notant, maiores concursus siebant in portis civitatis in quibus tribunalia celebrabantur.*

Secundum: non expedit, ut diuina sapientia minus sit salutis nostrar[um] sollicita, ac patata, quam

quam dæmonis ad nostram perditionem audeat
iniquitas: sapienter enim dicitur: *Sapientiam
non vinit malitia.* Diaboli malitia in nostram
vigilat damnationem, ut illi sat satis non sit, quod
eum per ministros suos in locis procuret inhon-
estis ac profanis, & ad mundi negotia in locis
mundo dicatis vrgear ardenter, insuper, & hoc
coratur, ut simuler in loca penetrent sacramen-
ta, atque in templis Religiosis, nec noui in fessis
solemnioribus in ruram impellant ut hic pse-
cuta provocetur, & cum coniugata fiat conuentio,
hic tecum paretur fraudulenta, & miscentur
de maxime lubricis rebus profanis collo-
quia. Sit igitur diuina sapientia ita sedula, ut
parum sit ei quid in locis sacratis nostra petra-
gat negotia saluationis: nū etiam loca penetret
mundo profana, ibique de nostra tractet fugi-
salute sollicita. Hoc est quod toties de seipso di-
uina repetit sapientia. *Sapientia foris predusat, in
placita dat vocem suam, in capite turbaram clau-
mavit, in foribus portarum verba proferit verba
sua, dicens: Usquequo parvuli diligunt infansam?*
Cōnseruimus ad correctionem meam. Etire-
tum. Numquid non sapientia clamans: *Ego, In
sumus excolisque verticibus, supra viam in me-
dī semitis, flas iuxta portas ciuitatis, in ipsis
foribus loquitor, dicens: O vihi ad vos clamans,*
*Ego. Hoc viros pietate insignes permouit, ut in
locis, forisque publicis prædicant: sicut de
P. N. S. Dominico, enique discipulo D. Petro
Martyre refert D. Antonius & ad rem diuin-
as narrat historias, de nubibus quas Dei be-
lignitatis produxit, quibus auditores obumbras-
tentur ue calore solis vicevent. Ac de tertelii
Seraphim D. Franciso scilicet D. Bouavena hoc
illi enique locis fratribus contigisse. Nec non
de S. Antonio Paduano memorem trahi. D. Anto-
ninus quid pulchrum portabile circumficeret,
ut pro temporis oportunitate, cum vellet, Dei
miserere fungetur, verbumque salutis pro-
povet. Et idem testatur de eminentissimo A-
postolo nostro D. Vincentio Ferratiensi, quid
Seraphini illi totu. diuino flagrantibz amore sum-
mopere delicerent, ut in omnibus locis de
gloria ac honore Dei ageretur, animaque cu-
raretur, quandoquidem in locis omnibus min-
istris diaboli illas peruertere, Deoque sufficiati
nitentur. Huius intatu multi summi Pontifices
quibusdam Religiosibz permiscent in locis
publicis prædicandi potestatem. Et ratio suadet,
ut quicunque hoc agere volerit illisque
locis Trecularium concionari, hoc faciat cum
conuerso Episcoporum ac Prælatorum, qui dili-*

genter examinet occasiones ad hoc urgentes,
quatenus illud fiat cum auctoritate, & decentia
tali muneri conveniente.

§. 7. Admirabantur Iudei. Admirantur
Dominum predicantem, quia debet aliquā-
do predicator, docente D. Augustino, stylum
altius attollere.

Mirabantur Iudei dicens: *Quomodo hic litteras fecit, cum non didicerit?* Profundissima tunc temporis Christi mysteria proponebat, singulare quādam S. Scripturae explanans loca (hoc enim appellant *Littere*) tantum verborum eloquentia illa proponens, quae sub littore cortice latabant, & tam si aulogio feruore perorabat, ut ipsi Doctores, & Sacerdotes omnium sapientissimi stupore attoniti: quos D. Evangelista nominat *Iudeos*, quo nomine cor-
pius vocaverat, dicendo: *Desercent eum Iudei interficiere.* Salvator noster diuina sapientia, velut Doctor eximius, & predicatorum antisignatus aliquando doctrinam proponet planam ac facilem, qualis erat illa, quae mores ac consuetudines tangebat, simplici, ac communī populo, quam omnes intelligenter nullaque caperent impediti difficultate. Alias stylum exultit, & altiora decuit, profundissimam mysteria sacris concilia scripturis, & qua cœlestia specabant, ac noctis fidei Sacramenta adeo sublimia, ut ipsi sapientia insigniores illa numquam capere valeant.

Ex ratione declarant SS. Patres visionem I. Ezechielis Prophetæ: vidit hic templum admodum augustum, de cūus orientali porta flumis chielis de aquārum ita viventium profuebat, ut vixam pīfī flumine cūus mortuis infunderent, & ad ripam templi ex eius prodicent in arboribus admirabiles. Applicatur, quæ partim vīla talos non increaserent, ut illas posset agnus perire: aquæ, quæ partim vīla ad genua intumescerent: & quibus superandis, vites requerentur fortiores: aquæ, quæ partim sic inciterant, ut eas uirata levissimum nequeret perudare, permatare. *Insum-
erunt aquæ profundī torrentis, quæ non poteris transfundari.* Hoc per amplum templum, corpus nostri est Redemptoris, de quo ipse heri dixit: *Solante templum hoc: & opimè illi conuenit, quod psalmi David: Templum sanctum, pīfī mirabile in aquitate.* Per illus templi portam, cuius scilicet os diuinum, ubertimus emanauit

Y. 2. fons